

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

Cap. V. Tria specialia media, quibus Deus voluntatem suam & electionem æternam ad aliquos status manifestat: præcipuè ad gubernationem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39637

tam boni consiliarij secutus est iudicium & consilium, optimè illi omnia eueniebant.

CAPVT V.

TRIA SPECIALIA MEDIA, QVIBVS DEVS
voluntatem & electionem suam aternam ad aliquos
Status manifestat: præcipuè ad guber-
nationem.

RÆMISSO fundamento, quod iacit Deus Dominus noster, quâ naturæ & gratiæ est author: operæ pretium erit *media* illa indicare, quibus diuina eius prouidentia vtitur ad reipsa distribuendos hominibus Status & Officia Ecclesiæ & Reipublicæ Christianæ, aperiendo per ea electionem, quam ipse in sua æternitate fecit, vt eam fideles sequantur, seque illi conforment, eum in modum, quo dixit populo suo Hebræo, cum constituere vellet super se Regem, sicut omnes per circuitum nationes habebant. *Eum* (inquit) *constitu-
eris, quem Dominus Deus tuus elegerit de numero fratrum tuorum.* quasi ei dixerit: non pro tuo libitu Regem eliges; sed operam da, vt meam intelligas voluntatem, & quam ego in mea æternitate electionem decreui, vt eam tu sequaris. Et quando Apostoli eligere voluerunt vnum, qui in locum proditoris Iudæ succederet, duos nominarunt, Deumque orarunt dicentes: *ostende quem elegeris ex his duobus.* qua oratione (vt Sanctus Chrysostomus perpendit) significare volebant, Deum Dominum nostrum in sua æternitate iam eam electionem fecisse: se verò cupere, ipsius voluntatem nosse, vt eam sequerentur. Et quoniam voluntas hæc in diuino suo pectore latet: varijs eam medijs manifestat, quorum *tria* hic indicabimus, quæ præcipuè locum habent in Statibus & Officijs sublimioribus, in quibus Electio nostra magis anceps ac difficilior esset: eò quòd talentum & facultas sit magis dubia; & propensio eligentis possit esse valde suspecta: nam etsi existimari posset, eam prouenire ab ipso naturæ & gratiæ authore: fieri tamen posset, vt à nostra potius ambitione & cupiditate procederet; & quòd Officium & Status non tam quæreretur ob animæ aut Reipubl. bonum, quàm ob honorem ipsius, aut lucrum quod est officio coniunctum.

Deut. 17. 15.
Saul
Matthias a
Deo electi,
Act. 1. 24.
Homil. in
Act. Apost.

Propensio
gubernandi
suspecta.

§. 1. Electio ex reuelatione, aut precepto.

I.
Reuelatio,
a Exod. 3. 10

b Num. 27
8.

c Iud. 6. 14.

1. Reg. 9.

17. Eccl. 16.

10a. 21. 17.

f Acto. 9. 17.

Eccl. 22. 5.

21.

I.
Moyses ru-
bus incom-
bustus.

g Exod. 3. 10

h Num. 18.
8.

Aaron vir-
ga florens.

i Heb. 5. 4.

PRIMUM horum trium mediorem, quibus Deus suam voluntatem manifestat, est prodigiosum & extraordinarium: cum scilicet expressit eam reuelat, quemadmodum a MOYSE manifestauit, se eum eligere, ac designare Ducem populi sui; postea eidem reuelauit, b IOSVE futurum eius in eodem munere successorem. Et olim per suos Angelos manifestabat electionem aliquorum Iudicum populi Israel: ut constat de c GEDONE, & aliis Prophetis suis reuelabat, quos ipse eligeret in Reges, quemadmodum reuelauit d SAMVELI electionem SAULIS & DAVIDI s. Et in lege Euangelica ipsemet Christus Dominus noster manifestauit e S. PETRO, quod ipsum eligeret in vniuersalem Ecclesie pastorem; & Ananiam reuelauit S. PAULVM esse vas electionis, ut portaret eius nomen coram gentibus, & Regibus, & Filiis Israel.

HANC reuelationem faciebat idem Dominus aliquando per aliqua prodigiola signa, quae personam indicabant, quam ad tale Officium vel dignitatem eligebat; aut ipsum electum animabat, ut eam dignitatem acceptaret: aperiendo simul talentum, quod illi tunc conferebat, aut iam contulisset: ut Officium perfecte obiret. Hac ratione manifestauit Moysi ipsius electione, ut g populum Hebraum ex Aegypto eduiceret; essetque eiusdem Dux & gubernator per desertum: loquebatur autem ei Deus, cum esset in Rubo, qui ardebat & non comburebatur, ut ex hoc signo disceret Moyses, quamuis ex se ipso debilis esset tanquam Rubus, non tamen fore propterea consumendum ab igne defatigationum & laborum, quos in commisso sibi officio esset subiturus; sed potius maiorem in medijs laboribus splendorem ostensurum. Eodem modo elegit etiam AARON, eiusque Successores ad dignitatem antiqui Sacerdotij, adhibito tanquam signo huius electionis solenni illo prodigio, quo eius h virga arida floruit, & protulit fructus, in signum, quod vocati & electi a Deo ad huiusmodi officia & ministeria, licet ex se ipsis tanquam virgæ aridae sint, ex diuina tamen vocatione, virtutem & facultatem accipient, excellentium operum fructus proferendi: ut suis possint obligationibus satisfacere. Ex quo Apostolus occasionem sumpsit dicendi, i neminem iure sumere sibi honorem, nisi vocetur a Deo tanquam Aaron. In quæ verba ait S. Thomas: soleuere fuisse in primæua Ecclesia, Deum Dominum nostrum huiusmodi vocatione & electione prodigioso aliquo signo aperire, misso aliquo lucis radio e caelo, aut columna ignea, aut colūba, aut simili re alia. Sed hæc prodigia iam cessarunt, nec ea exigit ibi Apostolus, ut de vocatione diuina nobis cõstet; sed id vult tantum, ut nemo dignitatem adeat, nisi vocatus tanquam Aaron.

SED in hoc elucet admirabilis Dei prouidentia erga huiusmodi Sanctos viros : qui, quod essent valde humiles, huiusmodi officia & dignitates fugiebant, iudicantes se indignos & non pares ad illas obeundas; propriumque periculum timentes, si deessent obligationi, quam sublimis adeo Status imponebat. Idem verò Deus *hinc* fugam ipsam illis suggerebat, & approbabat, eaque delectabatur, vt illi in humilitate conseruarentur, & non sponte sua sese in officia intromitterent: *inde* verò, quod nota sibi haberet talenta, & dotes, quæ in illis latebant, & quas adhuc illis conferre statuebat: hisce signis eos, & manifestabat: vt alij ipsos eligerent, & ipsi acceptarent. Quemadmodum in electione Moysis fecit, iubens *k proiicere virgam, quam, in manu habebat, in terram, qui cum proiecisset, versa illa est in colubrum, ita vt fugeret Moyses: cumque eiusdem Domini iussu caudam eius apprehendisset, versa est in virgam;* qua postea plurima stupenda fecit in Aegypto. Vt ex hoc signo intelligeretur, virgam gubernationis speciem habere serpentis, ob occasiones & pericula peccandi, si adfit inordinata aliqua ad res terrenas affectio. Quamobrem viri Sancti eam declinant, quemadmodum fecit Moyses dicens: *l obsecro, Domine, non sum eloquens ad hoc officium præstandum, nam etiam impeditioris & tardioris lingua sum: mitte, obsecro, quem missurus es.* Saul quoque fugit, & *in abscondit se in domo sua,* quando cum in Regem elegerunt: quia tunc humilis erat; ac verebatur, ne illa virga sibi conuerteretur in colubrum: sicut postea eius culpa illi euenit. At si ex Dei electione officium acceptetur, & in manu positum adiunctam habeat vigilantiam ac diligentiam, speciem illam *colubri* exiit, manetque verè diuinæ Omnipotentiae *virga*, ad egregia opera per eam præstanda.

SED quoniam via hæc per reuelationem, extraordinaria valde est, raroque usurpata, tranleamus ad secundam viam siue medium valde certum ac securum, *præceptum* scilicet ipsius Dei per suos Vicarios, & Superiores, quos in sua Ecclesia & Republica habet. Qui iubendo obligare possunt, vt aliquod gubernationis officium suscipiatur in vtilitatem Reipublicæ ciuilibis, aut Ecclesiasticæ, aut Religiosæ: de omnibus siquidem intelligitur, quod Christus Dominus noster dixit: *n qui vos audit, me audit: & qui vos spernit, me spernit.* Et in tali casu crimen esset, diuinæ vocationi resistere: non enim possunt *humilitas & obedientia* sibi esse contraria. Et quemadmodum ait Sanctus Gregorius: iusti, etiamsi talenta donaque à Deo habeant ad alios gubernandos, debent demissè talia officia declinare: sed, si ea obire iubeantur, non debent esse pertinaces, vt superioris voluntati resistant: sed obedire, & subdere se illi, etiam contra propriam voluntatem. Nam (vt benè Sanctus Thomas aduertit) *humilitas, quæ prius ad honoratum officium fugiendum propendebat, nunc inclinatur ad proprium iudicium*

k Exod. 4. 3.

Gubernationis virga est serpens.

Exod. 4. 10

1. Reg. 10. 22.

2.

Præceptum.

1. Luc. 10. 16

1. Parte Pastoral. c. 16.

2. 2. q. 185. a. 2.

*Superbia est
resistere im-
peranti.*

*Lib. 35. Mo-
ral. c. 3.
in plausibi-
libus obedi-
entia potest
differri.*

*Constit.
par. 10. §. 6.*

*2. 2. 9. 85. #
2. 4. 3.
Votum con-
tra honores.*

*o Num. 11.
16-25.*

*Sufficit pru-
dens prae-
lati
voluntas.*

dicium abnegandum, & alterius iudicio subijciendū. Et charitas ipsa, quæ proprii sui boni spiritualis intuitu talia officia rejiciebat: eadem postea acceptat illa propter bonum proximorum: confidens de bonitate imperantis, quod non propterea propriam utilitatem amitteret, quod studeat alienæ: nec particulare ipsius bonum propterea ipsi minuetur, quod consulat vniuersali.

VERVM quidem est, quod perfecta obedientia non solum inclinaret ad sequendam voluntatem superiorum, quando aliquid illi præcipiunt & mandant; sed etiam cum indicia præbent, quod aliquid velint, aut cupiant fieri. Sed hoc (vt ait Sanctus Gregorius) intelligitur habere locum, cum ea, quæ sunt facienda, humilia sunt, aut laborem & pœnam adferunt contra nostræ carnis propensionem. At si ea, quæ sunt facienda, possunt conscientiam onerare, & aliàs sunt honorifica, & aliquas temporales commoditates adiunctas habent, non est contra perfectionem eis resistere, donec expresso mandato ad id obligemur. Quemadmodum fecerunt Sanctus Malachias, & Sanctus Antoninus Florentinus, & alij Sancti, qui resisterunt, donec præceptum imponeretur; imò & excommunicatio, nisi Episcopatum acceptarent. Et in nostra Societate omnes professi speciale votum edunt, non prætendendi has dignitates, nec admittendi, etiam si ad illas eligerentur: nisi eius obedientia eos compulerit, qui id possit sub pœna peccati mandare. Quod votum (vt ait Sanctus Thomas) est valde laudabile: nam in eo promittitur, quod unicuique expedit facere, ne sponte sua ad similes dignitates aspiret. Sed quoniam non semper est necessarium præceptum ad eò seuerum: etiam potest haberi pro electione Dei illa, quam supremi Prælati faciunt, bene conscij talentorum & qualitatum eorum, quos eligunt: qui propterea possunt bene acquiescere tam probis superioribus. Quemadmodum Deus Dominus noster iussit o *Moyse* eligere septuaginta viros, quos ipse aptos esse nouerat. Qui, quam primum fuerunt electi, venerunt ad tabernaculum Domini, & statim ipsemet Deus descendit in nube, & infudit partem spiritus, quem ipsi Moyse communicauerat, vt ipse intelligeretur eam electionem approbare; & sufficientia talenta ad illud officium exequendum dare. In cuius signum, cœperunt illi mox prophetare. Adfertque maiorem admirationem: quod duo ex nominatis ab ipso Moyse, qui in castris manserant absconditi, indignos se iudicantes ad eò sublimi officio, iidem inquam cœperint prophetare, in signum quod etiam Deus eorum electionem approbasset: eoque digniores eos iudicabat, quod illi in suis oculis erant minores, & ex humilitate officia illa declinabant.

§. 2. Vocatio ex electione aliorum.

TERTIA via, qua Deus Dominus noster voluntatem suam in ijs electionibus manifestat, est, inspirando & permouendo efficaciter cor Electorum, ad quos spectabat prospicere de hominibus, ad huiusmodi dignitates & officia; vt eos eligant, quos ipse Dominus eligi decreuit: ipsis eligendis nihil tale ambientibus, sed potius eas fugientibus. Admiranda itaque prouidentia, hinc electis suis inspirat, vt officia talia fugiant: inde verò inspirat Electoribus, vt ea illis tradant: ita rem totam dirigendo, vt fiat, quod Deus vult, per ea media, quæ homines minimè cogitant.

Quod supremum Dei consilium fufius statui declarandum, ad consolationem aliquorum in sæculo viuentium, aut in Religione, qui conqueruntur, quod videant, se quasi in angulo aliquo relictos, & quorum non esset memoria: cum videant alios ad has dignitates & officia promoueri per media, ambitione & astuti ipsorum adhibita. Et quamuis hæ querelæ solent esse indicium exiguæ humilitatis, & animi demissionis: sed ex ea etiam parte, qua sunt modicæ fidei & fiduciæ de diuina prouidentia, absque cubio cessarent, si seridè intelligerent, omnes huiusmodi electiones non casu aliquo; sed consilio ac directione magni nostri Dei euenire: in cuius a manibus (sicut dixit Dauid) sunt sortes nostræ, hoc est prosperi & aduersi vitæ nostræ euentus. Ita vt ex diuina ordinatione & dispositione eueniat nobis fors prospera & aduersa; status sublimis, & humilis; Officiu honoratum, & abiectum. Quod aded certum est: vt, licet huiusmodi dignitates & officia, tam Ecclesiastica quam sæcularia, sorte prouiderentur: (qua re nihil est in mundo magis casuale & incertum) in ordine tamen ad prouidentia diuinam non eueniant casu, sed certo consilio. Nam (vt Salomon ait) b sortes mittuntur in sinum, sed à Domino temperantur: & in eum fors incidit, cui Deus vult euenire. Cuius rei sufficientia sunt in sacra Scriptura testimonia: nam secretam Saulis in Regem Israel electionem, quam ipse fecerat, voluit e sortibus manifestari, & in eum incidere: & idem euenit in electione S. Matthiæ, in Apostolatum, quia cecidit fors super illum; quod non propterea refero, quod existimem licitum esse sortibus uti, nisi in casibus, quos S. Thomas, & alij Doctores expriment: sed vt intelligatur, quando illæ in aliquorum Officiorum Reipubl. electione mittuntur, Deum esse, qui illas dirigat. Ac propterea in eius manibus esse huiusmodi electiones, & a sua prouidentia temper euenire. Præterea in manibus Dei sunt omnium hominum voluntates, quoru est, hæc officia distribuere: & licet sint horrendæ & pertinaces, potest tamen illas impellere, & ad id, quod ipse voluerit, inclinare: efficiens, vt suffragium tuum ei dent, quem ipse in æterna sua dispositione elegit. Hoc voluit significare Sapiens cum

3.
Electio.

Omnia
sunt diri-
gente Deo.

1 Psal. 10. 16.

Sortes à Deo
temperan-
tur.
1 Ro. 17. 33.

1. Reg. 10.
20.
d Act. 1. 26.

2. 2 q 95.
n. 8.

: *Prova. 21. 1.**Flumina & nubes regit Deus.**Error electionis ob peccata nostra.*

1.

Cor omnia hominis in manu Dei. S. Ambrosius.

2.

4 Reg. 9. 16. Iehu.

dixit: *cor regis in manu Domini: quocunque voluerit, inclinabit illud:* hoc est, quemadmodum in manu Dei sunt diuisiones aquarum terra & caeli, vt quocunque voluerit, eas distribuat, efficiendo per suam prouidentiam, vt *flumina* ad hanc vel ad alteram partem fluant; & *nubes* in hoc vel illo loco pluant: ita etiam in manu & potestate Dei est cor & voluntas Regis, quæ est tanquam fluius aut nubes, in qua collectæ sunt gratiæ, fauores, dignitates, & officia, quæ subditis suis pro libitu distribuit: & quamuis pro libitu sua ea distribuat, quia est Dominus suæ voluntatis, tamē voluntas hæc est in manibus Dei, & eius prouidentia mouetur, vt velit in hac distributione, quod Deus ipse vult. Et quando permittit eum errare, maleque distribuere huiusmodi res, etiam hæc est prouidentia Dei qua punit peccata. Et quando aliud vult, statim hoc impedit, & vertit in bonum suorum electorum. Si igitur cor Regum, qui solent esse aliàs voluntati suæ valde addicti, est in manibus Dei, & ipsius dispositione mouetur, vt dictum est, ad officia sui regni distribuenda: etiam erunt in benedictis eius manibus corda Pontificum & Prælatorum, quando beneficia distribuunt; & studiosorum, quando suffragia sua ferunt ad cathedras; & collegialium accomunitatum, cum agunt de electione aliquarum personarum: & Deus poterit illos inclinare, quocunque voluerit, ita suauiter & efficaciter, vt sequentes illi propriam inclinationem, deseruiant æternæ eius dispositioni. Quis non admiretur id, quod in electione S. Ambrosij in Episcopum Mediolanensem euenit: accepit enim Deus vocem vnus pueruli dicentis, *Ambrosius Episcopus*, vt sic innumera voluntates, valde discordes in illum conuenirent: permouit enim populi in factiones diuisi, corda, vt omnes vnà peterent Ambrosium Episcopum, quia Deus decreuerat illum esse.

SE D admirabilius adhuc est, quod sacra Scriptura refert, de Duce illo Iehu, qui erat in campo cum alijs ducibus, & militibus, & ministris iniqui Regis Ioram. Eodem enim tempore vocauit eum vnus de filijs Prophetarum missus ab Eliseo, qui eum seorsim vocans, *vxit in Regem*. Redeuntem autem Iehu ad socios, interrogarunt illi, *quid venit in manus iste ad te: qui ait eis, nostis hominem, & quid locutus est: at illi responderunt, falsum est, sed magis narra nobis: qui ait eis, hæc hæc locutus est mihi, dicit Dominus: vxi te Regem super Israel.* & in eodem momento permouit Deus, & mutauit voluntates omnium ducum & militum: *& festinauerunt, & vnusquisque tollens pallium suum, posuerunt sub pedibus eius, in similitudinem tribunalis, & cecinerunt iuba, atque dixerunt: regnauit Iehu.* O incomprehensibilia diuinæ prouidentiae consilia! ô ineffabilem celestis inspirationis efficacitatem! quis alius nisi ipse Deus, efficere potuisset, vt integer exercitus ducum & militum, qui legitimum Regem habebant, fidem adhiberent vni duci & militi, ipsis aliàs pari, & abique

alte-

alterius testimonio, & ex solo ipsius verbo, quo dicebat, se fuisse electum Regem in Israel: quis eorum intelligentias mutare potuisset, vt crederent, eum esse Prophetam, quem paulò ante *insanum* appellauerant; & verum iudicarent, quòd paulò ante tanquam *falsum* damnauerant? quis illis persuaserat, quòd Iehù illos non deciperet, & quòd ipsius verba non essent ab ambitione excogitata, vt regnaret super illos? quis nouum illum *thronum* regium exstruendi modum, ita ex tempore illos docuit, vt pallia omnes deponerent, & ad pedes eius subijcerent, qui ipsis erat aliàs æqualis, & socius? hæc omnia sunt diuinæ Sapientiæ inuenta, eiusque omnipotentia manifesta testimonia, vt persuadeant nobis omnium hominum corda in ipsius esse manu; & regnorum, dignitatum, & Officiorum distributionem: vt cui voluerit, ea tradat per quamcunque viam.

SED ADHVC vltius progreditur hæc suprema Dei providentia, qui adeò sapiens & potens est, vt etiam in despectum ipsorum hominum huiusmodi officia & dignitates pro libitu suo tradat cui voluerit: nam ipsa meritorum consilia, quæ ipsi adhibuerunt, vt ordinationi diuinæ resisterent, dirigit ipse ad sua exequenda: vt ex ijs, quæ supra diximus de electione *Ioseph*, in vice-Regem Ægypti, constat. nam stratagemata & inuidia fraterna, via fuit & medium, quo diuina ordinatio vsa est, vt id sequeretur, quòd ipse volebat: & cum homines improba sua vota sequerentur, id præstabant, quòd Deo esset vsui, vt eueniret quòd volebat. Nam (vt S. Gregorius ait) ita Deus Dominus noster res hominum disponit, vt quasdam *propitius* concedat, alias permittat *tratus*. Ita tamen eas permittit, vt eisdem vtatur ad consilia sua exequenda. Et miro quodam modo fit, vt quædam absque ipsius Dei approbatione fiant, quæ tamen non sint eiusdem consilio & intentioni contraria: nam conuertens malum in bonum facit, vt, quòd ipsius diuino consilio repugnabat, ex vsu fit, vt executioni mandetur. quamobrè dicit Sapiens, *non esse sapientiam, non esse prudentiam, non esse consilium contra Dominum*, vt scilicet impediri possit, quòd ipse faciendum decreuerit. Ex quo etiam fit, quòd si verè humiles, ad maiorem suam securitatem, huiusmodi officia refugiant, debeant meritò diuinæ providentiæ fidere: quòd, si ita illis expediat, sciet ac poterit ipse ea illis procurare per media, quæ illi minus cogitant. Quòd si non faciat, signum erit, id illis non expedire, & sic optimè contenti esse possunt in inferiori loco, quem sibi eligunt, donec dicat illis Deus; *ascende superius*.

SED quia non omnes hanc doctrinam assequuntur, nec ad oeculta diuinæ providentiæ pertingunt, magna hinc dubia accipiunt, & incidunt in perplexitatem: nam primùm, humiles & timentes Deum, etiamsi videant se electos, cum nihil tale quæsiuerint: timent Officia illa acceptare, dubi-

3.
Ioseph.

Cap. 3.

Lib. 6. Moral. c. 12.

Prov. 21. 30.

*Alij anxie
fugiant.*

Ioan. 6. 5.

*Alij siue
quarunt
horrea.*

tantes, an electio fuerit ex Dei inspiratione, qui ipsos voluerit eligi; an ex humana aliqua persuasione, quæ in electionem se immiscuit. Et esto inspiratio fuerit Dei: non sciunt, an sit consilium eius misericordiae, ad utilitatem animarum ipsorum; an permissio irati Dei ad occulta ipsorum peccata puniendâ, aut ad remunerandâ in hac vita aliqua obsequia ab ipsis præstita, qui postea sint ob suas alias culpas ab æterna gloria excludendi. Dubitant quoque an dotes habeant ad Officia illa sufficientes; & an Electores non sint decepti, existimantes eos esse sufficientes: quod si forte sufficientes dotes habeant; dubitant adhuc an fideliter sint illis vsuri, constituti in occasione Status & Officij honorati. Ideoque sicut Christus D. N. cum cognouisset, quia ventura esset turba, ut raperet eum, & faceret Regem, fugit in montem ipse solus: ita ipsi, cum has electiones prævident, fugiunt & abscondunt sese, ne illas acceptent. Ex altera etiam parte exsurgunt dubia non leuia in ijs, qui non volunt esse tam perfecti, ut huiusmodi studia ac desideria fugiant; sed potius Officia ipsa per media apta & licita procurare volunt; cernentes videlicet ipsis oculis, homines ut plurimum talia procurare, & compotes voti fieri: alios quidem in fines & per media valde obliqua; alios verò per licita & iusta. Et qui nullam operam ponunt, ut ea assequantur, præcipue in Rep. sæculari, imò & in Ecclesiastica: eos remanere vacuos. Cum igitur prouidentia diuina industriam nostram non excludat, non volunt in ipsum Deum hanc curam conijcere, ut electorum voluntates permoueat; sed adhibere ipsi volunt media ad eas permouendas: quia eadem prouidentia diuina hac ipsorum opera & industria utetur, ut fiat quod ipse vult. Hæc sunt dubia hominum timoratorum, à quibus se facile expedient, si in ijs, quæ obtinere procurant, aut acceptant, studuerint diuinam voluntatem cognoscere per media ordinaria, & quæ apta habentur ad eam cognoscendam, & vsui sunt ad omnes Status: ea verò in proximo capite indicabuntur.

CAPVT VI.

CONSULTATIONES INEVNDÆ AD COOPERANDUM prouidentie Dei, eiusque voluntatem cognoscendam in electionibus Statuum & Officiorum.

TRIA illa media in proximo capite indicata, ad voluntatem diuinam, eiusque prouidentie consilia cognoscenda, etsi certa sint eius indicia, non tamen ex vsu esse possunt ad omnes Status & Officia Christianæ Reipubl. esset enim temerarium, hu-

iusmodi